

KÖRNYEZETVÉDELMI ELŐADÁSSOROZATOK I.

Valóban jövőnk záloga a környezetvédelem?
/Szemléletkialakító sorozat, 10 előadás/

3. Mivel és mikor kezdett ártani a civilizáció?

című előadás dia-anyagának szövege

2008 FEBR 08

2016 JÚL 13.

1. A tájba harmónikusan beilleszkedő épület a népi építészet szép példája. Az ilyen épületek sem minőségükkel, sem mennyiségükkel nem rontották környezetüket, és még természetes környezetet biztosítottak lakóik számára.
2. A természetes szélenergia felhasználása következtében a vitorlášhajók még nem szennyezték a tengereket.
3. Olajkikötő tankhajókkal. Az óceánokat fenyegető legnagyobb veszély az "olajpestis"; becslések szerint a zátonyra futott hajókból és elcsorgásból eredő tengerekbe ömlő olaj mennyisége évi 5 millió tonna. Egy tonna olaj 1200 hektár vízfelületet képes befedni és az életet fenntartó oxigén elő elzárni.
4. Varsát rakó halász. Ez a halászási módszer csatládi szükséglet fedezését, vagy legfeljebb a kiskereskedelmet tette lehetővé.
5. Nagyüzemi tengeri halászattal a világon évi 70 millió tonna halat termelnek ki a tengerekből /1974-es adat/. Ha tartós készletnek tekintjük a világtengerek állományát, akkor maximálisan évi 100 millió tonna halat szabad csak kifogni a biológiai egyensúly felborítása nélkül.
6. Természetes erózió a Kaukázusban 2700 m fölött; a növénytakaró ezen magasságban havasi gyepek.
7. Favágó fejszével. Ezzel az eszközzel a napi munka mennyiségét még darabban lehetett mérni, így ez még nem rejtett magában nagy veszélyt. /Nagyobb méretekben alkalmazva pl. a dalmáciai hegyek elkarsztosodását okozta./
8. Favágó motorfűrészsel. Egy fának a kivágása már csak percekét igényel...
9. Fatépő gép. Ez a berendezés a tönkők fáradságos, esetleg másik gépet is igénylő munkáját is elvégzi /tarra vágás/; teljesítményét hektárakban

adják meg. A pusztulás mértéke ezután a legnagyobb.

10. Mészégető kemence. Bár gazdaságtalan és korszerűtlen, mégis környezetkimélőbb volt - már csak mennyiségi szempontból is - mint a mai óriási mennyiségű port termelő cementgyárak és mészégetők.
- 10.a A korszerű cement- és mészmű porleválasztó nélkül egy műszak alatt 20 tonna porral szennyezheti közeli és távoli környezetét /lásd 8. előadás 12.sz. kép/.
11. Bánya és ércdusító a század elején. Ez még viszonylag kisebb területen károsította a természetet.
- 11.a A hatalmas méretű külszíni fejtések napjainkban már a táj jellegét is megváltoztatják /lásd 6. előadás 9.sz. kép/.
12. Az erdők kiirtása után jól záródó, talajkötő vegetáció a meredek helyeken nem tud kialakulni és itt a talajerózió komoly méreteket ölthet.
13. Földünk sivatagos területein a homok térhóditása évente szinte 5%. Kétezer évvel ezelőtt a Libiai-sivatag még Róma magtára volt.
14. A talajvédő növénytakaró eltávolítása rövid idő alatt nagymértékű talajerózióhoz vezet.
15. A fejlődő országokban a hagyományos mezőgazdaság eszközeivel a korlátolt kiterjedésű termőterületen lehetetlen a növekvő lakosságot ellátni. Egyre csökken a pihentetett földterület és ennek következményei az erózió, repedezett földfelület, súlyosabb esetekben az ember okozta sivatagok. Mentések viszont az ember okozta biológiai és kémiai környezeti ártalmaktól.
16. A megoldás útja: korszerű mezőgazdasági technika, új fajták, műtrágya, növényvédelem,... és a

velük járó környezeti ártalmak helytelen alkalmazás esetén.

17. Margarétás hegyi rét. A jól kialakított és gondozott legelőkön és kaszálókon a néhány domináns fajon kívül még igen sok növény megtalálható.
18. A tulzott vagy helytelen legeltetés következményei. A mérgező és szurós fajták nagy tömegben elszaporodnak, mert az állatok ezeket nem legelik le.
19. Védő növénytakaró nélküli homokköves terület eróziója 300 m magasságban. Ez lehet a körültkintés nélküli erőtirtás következménye.

= összetartozó képpár